

Posudek oponenta rigorózní práce

Jméno uchazeče: **Mgr. Petr Novák**

Téma: **Uvolněný podíl**

Téma práce

Autor si zvolil nosné téma, které je velmi aktuální a významné pro praxi. Regulace uvolněného podílu vzbuzuje řadu otázek a nejasností a důkladné rozpracování v rámci rigorózní práce je třeba uvítat.

Struktura práce

Rigorózní práce je rozdělena do deseti částí, které jsou doplněny úvodem a závěrem.

První část práce je věnována historickému pohledu na institut uvolněného podílu. Autor si zde klade otázku, zda z materiálního pohledu nebyl uvolněný podíl zakotven již v předchozích úpravách (zákoně o společnostech s ručením obmezeným, resp. obchodním zákoníku). Autor dospívá k závěru, že z materiálního pohledu byl institut uvolněného podílu zakotven již v předchozích úpravách, byť toto označení nebylo používáno.

Ve druhé části se autor zabývá povahou ustanovení zákona o obchodních korporacích, když zejm. dovozuje, že právo týkající se postavení osob, které je podle § 1 odst. 2 ObčZ kogentní, je užší než statusové otázky, což výrazně rozšiřuje okruh ustanovení, od kterých je možné se odchýlit. Tato část slouží jako východisko při řešení povahy jednotlivých ustanovení týkajících se uvolněného podílu a její zařazení do práce je účelné.

Třetí část pojednává o právní povaze uvolněného podílu. Autor zde přichází s originálním závěrem, že uvolněný podíl nemůže být věcí, protože není užitečný; chápání uvolněného podílu jako nehmotné věci potom brání i skutečnost, že neexistuje osoba, která by byla aktivně legitimována k návrhu domáhat se ochrany svých práv spojených s uvolněným podílem. Autor tak podíl považuje za nehmotnou movitou věc jen s ohledem na fikci zakotvenou v § 212 odst. 1 ZOK.

Čtvrtá část je zaměřena na právní důvody uvolnění podílu. Text spočívající v analýze jednotlivých důvodů uvolnění obchodního podílu je popisný a nepřináší mnoho nového.

V páté části autor zpracovává problematiku naložení s uvolněným podílem. Nejdříve se věnuje základním způsobům naložení s uvolněným podílem, za které označuje přechod uvolněného podílu na ostatní společníky a snížení základního kapitálu o vklad bývalého společníka; autor v těchto postupech spatřuje alternativy a připouští i kombinaci uvedených postupů. Následně je detailně rozebrán prodej podílu společností.

Šestá část práce stručně pojednává o zrušení společnosti pro nesplnění povinnosti naložit s uvolněným podílem.

V sedmé části autor rozebírá právo bývalého společníka na vypořádání.

Osmá část se zabývá uvolněným podílem a údaji zapisovanými do obchodního rejstříku. Autor zde s odkazem na princip materiální publicity poukazuje na nutnost zápisu údaje o uvolnění podílu do obchodního rejstříku.

Velmi stručná je rovněž devátá část, ve které autor v několika větách představuje regulaci Slovenska, Německa a Rakouska. Dospívá k závěru, že všechny uvedené úpravy znají institut uvolněného podílu v materiálním smyslu, neboť upravují zánik účasti společníka ve společnosti s ručením omezeným bez právního nástupce i postup, jak má společnost po uvolnění podílu pokračovat.

Autor svou analýzu zhodnocuje v desáté části, kde předkládá návrh formulace úpravy uvolněného podílu a nakládání s ním.

Práce je zakončena závěrem. Autor zde bohužel nezhodnotil potenciál předložené práce, neboť závěr je velmi stručný a zdaleka nevystihuje tvrzení, ke kterým autor v práci dospěl.

Struktura práce je zvolena vhodně, byť přínos jednotlivých částí se liší. Za nejméně zdařilé považuji čtvrtou část a desátou část, které nepřinášejí mnoho nového. Zbývající části jsou naopak propracované a pro pojednání nezbytné.

Zpracování práce

Předložená práce komplexně pojednává o problematice uvolněného podílu. Analýza institutu uvolněného podílu je velmi zevrubná a systematická, autor odhalil absolutní většinu problematických bodů regulace. Autor přitom v rámci celé práce usiluje o nalezení odpovědi na položené, často velmi obtížné otázky a nebojí se přicházet s originálními závěry, které odporují dosavadní interpretaci dotčených ustanovení. Kladně rovněž hodnotím skutečnost, že ačkoliv autor zastává názor, že uvolněný podíl je nová fiktivní nehmotná věc, tak předkládá závěry i pro případ, že uvolněný podíl je považován za nehmotnou věc ve vlastnictví původního společníka.

Práce s literaturou a judikaturou

Autor zohledňuje relevantní zdroje; citace jsou provedeny důsledně. Ocenit je třeba práci s judikaturou. Jediná výtka v tomto směru by mohla směřovat k absenci zahraničních zdrojů, ovšem i s ohledem na omezený význam zahraničních úprav pro předloženou práci nepředstavuje tento nedostatek vážnější vadu.

Jazyková a stylistická úroveň

Autor se vyjadřuje srozumitelně, text je plynulý a přehledný. Gramatické chyby se v práci nevyskytují.

Úpravu rigorózní práce zbytečně kazí opakované „š“ na konci řádků (např. s. 26, 27, 31, 39 apod.).

Otázky k zodpovězení při obhajobě

- Autor z formulace § 215 odst. 3 ZOK dovozuje, že rozhodnutím valné hromady přechází uvolněný podíl do spoluvlastnictví ostatních společníků (s. 75). Jaké další argumenty, krom gramatického výkladu, lze předložit na podporu takového závěru?
- Autor uzavírá, že v případě snížení základního kapitálu podle § 215 ZOK se jedná o nominální snížení základního kapitálu (s. 78). Jakými argumenty by podložil tento závěr?
- Bylo by možné uvažovat o aplikaci ustanovení o správě cizího majetku na vztah mezi společností jakožto zmocněncem a vlastníkem podílu (bývalým společníkem; to platí za předpokladu, že vyjdeme ze závěru, že bývalý společník je vlastníkem uvolněného podílu, s. 82)?
- Autor dovozuje, že uvolněný podíl lze prodat i po uplynutí tříměsíční lhůty (§ 214 odst. 1 ZOK, viz s. 88). Nemůže být takový výklad zneužit k újmě bývalého společníka, který byl (je) vlastníkem daného uvolněného podílu, neboť dosažená cena může být výrazně nižší než výše vypořádacího podílu určená podle zákona (společenské smlouvy)?
- Autor dovozuje, že zanikne-li účast společníka ve společnosti, je nutno údaje zapsané do obchodního rejstříku vymazat ještě před naložením s uvolněným podílem (s. 110). Bylo by možné účelu zápisu do obchodního rejstříku dosáhnout zápisem informace o uvolnění podílu?
- Jak autor hodnotí změny v regulaci uvolněného podílu, které jsou součástí návrhu novely zákona o obchodních korporacích?

Závěr

Autor prokazuje hluboké znalosti zkoumané problematiky a schopnost samostatně pracovat s textem zákona, odbornou literaturou a judikaturou a splňuje tak požadavky kladené na rigorózní práce. Práci proto **doporučuji** k ústní obhajobě.

V Praze dne 2. března 2017

JUDr. Lucie Josková, Ph.D., LL.M.

oponent rigorózní práce